

Wake-up call

Min of meer bij toeval, kreeg ik vier jaar geleden een dvd in handen gedrukt. Toen ik de film op een middag bekeek, bleek hij te gaan over een reis. De hoofdpersoon was een dappere man, Alex, die de wereld over trok op zijn fiets. Opgewekt trapte hij door onwerkelijk mooie berglandschappen, waar de zon een stuk vaker scheen dan in Nederland. 's Ochtends schudde hij zijn tent uit, kletste wat met de eenvoudige boerenbevolking ter plaatse, en fietste verder. Alles ademde vrijheid. Alex beleefde veel avonturen, die, althans vanaf mijn comfortabele zitbank gezien, heel leuk waren. Zo zat hij twee dagen vast in de bergen met een gescheurde achterband, terwijl zijn voedselvoorraad alleen nog maar bestond uit yoghurt. Van een prachtige Oosterse vrouw kreeg hij een gratis massage, omdat hij zo veel fietste. Ook werd hij achterna gezeten door dronken militairen.

Het idee om zelf een keer een grote reis te maken, hield me al een tijd bezig en de dvd had het effect dat ik enorme zin kreeg om er een keer langdurig met de fiets op uit te trekken, al wist ik direct dat dat een belachelijke gedachte was. Het kwam natuurlijk alleen maar doordat Alex een begaafd filmer was, en bovendien een praktisch man. De werkelijkheid van het fietsersleven zou veel weerbarstiger zijn dan uit de film bleek, dat wist ik zeker. Maar bovenal: ik had helemaal geen fiets. Wel rookte ik dertig sigaretten per dag. Ik woonde samen met Aimée. Die had ik nog nooit over fietsen gehoord.

Niet lang na het kijken van de film trof ik Aimée in de keuken, waar ze de tafel aan het dekken was. Ik vertelde haar over de dvd die ik gekeken had.

'Ik ben jaloers op Alex. Hij maakt prachtige fietsreizen,' zei ik terwijl ik de aardappels afgoot.

Aimée keek me met grote ogen aan.

'Sinds wanneer hou jij van fietsen?' vroeg ze.

'Mijn hele leven al.'

'Je hele leven al? Laat me niet lachen man, je rookt de hele dag en je hebt niet eens een fiets!' zei ze meesmuilend en zette wat borden op tafel.

'Maar vroeger was ik best sportief,' pruttelde ik.

'Ja vroeger, nou dat was dan wel heel erg vroeger!' zei ze en liep hoofdschuddend de woonkamer in.

Enige scepsis had ik uiteraard wel verwacht. Toch klopte het dat ik diep in mijn hart graag aan sport en meer in het bijzonder aan fietsen deed. Ik hield van het lome gevoel dat sporten opleverde, alsof je de sauna bezocht had. Aimée en ik hadden elkaar nota bene ontmoet tijdens een wandelvakantie! Oké, de laatste jaren was er vrijwel niets van sporten gekomen, vooral omdat alles wat ik had ondernomen, mislukt was. Hardlopen leverde blessures op, fitnessen vond ik van een stuitende saaiheid en van tennissen kreeg ik pijn in mijn armen.

‘Als ik nu eens stop met roken en weer ga sporten, wat dan ook,’ hernam ik tijdens het eten het gesprek.

‘Stoppen met roken,’ zei Aimée voor zich uit kijkend, alsof ze de woorden even moest kauwen. ‘Dat heb je al heel vaak geprobeerd. Maar goed, als het lukt, zou het natuurlijk fantastisch zijn. En wat voor sport?’

‘Ik dacht aan fietsen,’ antwoordde ik. ‘Weet je wat een goede deal zou zijn? Ik stop met roken en van het uitgespaarde geld kopen we twee goede reisfietsen. Echt goede, waar bagage aan kan hangen en zo. Dan kunnen we ook eens op fietsvakantie, net als Alex. Dat lijkt me echt heerlijk.’ Aimée keek me een tijdje onderzoekend aan.

‘Een rondje door Nederland wil ik best eens proberen,’ zei ze ten slotte.

‘Of Amerika,’ zei ik.

‘Amerika? Doe even normaal man!’ Ze liet haar vork vallen en hapte opgewonden naar adem. ‘Wat is dat voor overdreven geklets? Je weet niet eens hoe je een fietstas aan een fiets hangt en je begint nu al over fietsen in een ander werelddeel!’

Dat van die fietstassen klopte, maar toch wilde ik naar Amerika. Mijn interesse in dat continent – meer specifiek in de Verenigde Staten – stamde al uit mijn lagere schooltijd, waar ik in de vijfde klas een leraar had, die op de eerste schooldag beweerde dat hij zijn zomervakantie in Texas had doorgebracht. Hij kwam op de ochtend na de vakantie het klaslokaal binnenlopen met een cowboyhoed op zijn hoofd, ging op zijn bureau zitten, plantte zijn voeten op een stoel voor zich en vertelde een uur lang over de woestijnen in Texas, over de cowboys die hij had ontmoet en hoe hij het werpen met een lasso had geleerd. Terwijl hij gepassioneerd vertelde over onwillige stieren en felle mustangs, zag ik hem zitten op een hinnikend en steigerend paard, dat stofwolken opwierp op een zinderende prairie. Door de temperatuur in ons klaslokaal kostte het me weinig moeite om me de hitte in het onvoorstelbaar verre Texas voor te stellen. Ik was nog maar een jongetje van negen jaar, maar de eerste interesse in het continent aan de overkant van de oceaan was gewekt. Door een leraar die nooit een voet in Amerika had gezet, bleek later.

Toch zou het nog tot 1998 duren – ik was 28 – voor ik Amerika voor de eerste keer bezocht. Florida, om precies te zijn. Bij vertrek, leefde ik net als veel andere Nederlanders met het vage vooroordeel dat Amerikanen tot een dikke, oppervlakkige variant van het menselijk ras behoorden. Niet echt mensen waar je graag mee gezien werd. Amerikanen leken vaak wel enthousiast, zo klonk het, maar dat was allemaal toneelspel. Verder hadden ze nog een heel aantal andere verfoeilijke eigenschappen. Zo waren ze spilziek en materialistisch, individualistisch tot op het bot, trots op hun land en hun vlag, preuts en overdreven christelijk. En een grote mond dat ze hadden. Trouwens alles was groot in Amerika. Onnodig groot. Alle Amerikanen reden in grote energieslurpende auto's en veel van hen leefden op weezinwekkende hoeveelheden fastfood. Amerika, daar was het *supersizen* uitgevonden. En had ik al gehoord van hun geologische domheid? Sommigen dachten dat Denemarken de hoofdstad van Amsterdam was.

Ik merkte er in Florida allemaal niet zo heel veel van, en mijn interesse in Amerika, waarvoor het zaadje was geplant op de lagere school, ontkiemde na nog een paar autoreizen door de States tot een volwassen plan om een keer lang, echt lang, door de Verenigde Staten te gaan reizen. Ik wilde het echte Amerika leren kennen. Het leek me een machtig interessant land.

Ik zat vol vragen. Hoe zag een prairie in Texas er nu werkelijk uit? Wie leefden er in spookdorpen? Woedde er echt een drugsoorlog aan de grens met Mexico? Hoe zou het zijn om te rijden op '*the loneliest road of America*' in Nevada? En kon je eigenlijk wel geld winnen in Las Vegas?

Ik geef toe, deze vragen zouden misschien ook wel vanuit een auto onderzocht kunnen worden. Toch leek de fiets me beter. Ik had tijdens mijn autoreizen vaak het gevoel gehad, dat ik – door de auto – het land niet echt leerde kennen. De afstanden waren enorm, je zat maar in die auto, een ding dat te snel is voor de menselijke geest, en in de motels sprak je ook niemand, behalve een receptioniste of een kamermeisje. In een auto bleef je altijd een toeschouwer, die af en toe uitstapte bij een bezienswaardigheid. Vanuit een auto keek je tv en was de wereld een film. Maar ik wilde geen tv kijken, ik wilde acteren in de film. Daarom leek de fiets me beter. Een half jaar. Van Miami naar San Francisco, coast to coast.

Hoe meer ik er over nadacht, hoe meer visioenen ik had over een half jaar lang frisse lucht, lichamelijke beweging en honderden ontmoetingen in de meest fantastische decors.

Toen iemand me zei dat mijn idee dat de wereld vanuit de auto een film lijkt, ook in het boek '*Zen en de kunst van het motoronderhoud*' geopperd werd, wist ik helemaal zeker dat

mijn idee klopte, want dat boek was zo ingewikkeld dat ik nooit verder dan de achterflap was gekomen. Als een dergelijk boekwerk dat idee onderschreef, zat ik goed. Toch?

Enfin. Twee weken na ons gesprek had ik genoeg moed verzameld en ik stopte met roken, wat idioot veel moeite kostte. Toch had ik het gevoel dat het moest, want anders zou ik de Sierra Nevada nooit op een fiets overkomen, dat wist ik zeker. Of het als ex-roker wel zou lukken, was iets waar ik liever niet teveel over nadacht.

In een vlaag van gezondheidswoede kocht ik een crosstrainer, een martelwerktuig dat in de winkel onder het kopje 'cardio-apparaten' stond en dat met twee mensen getild moest worden. Ik wilde het ding gebruiken om de vele energie die ik sinds het stoppen met roken had, af te voeren. En we kochten beiden een fiets. Een Vittorio, een randonneur, het serieuze werk. Tot slot schaften we een nieuw tentje aan. Daarna maakten we twee testritten. Eén korte door Nederland, waarbij het van de tien dagen, tien dagen regende, en een jaar later nog een tocht, één van de Middellandse Zeekust terug naar Maastricht. Dat was wel een succes. Vijftienhonderd kilometer, inclusief de Ardennen. Nu konden we Amerika aan.

Een paar maanden voor vertrek, vertelden we tegen iedereen die het horen wilde, en ook tegen iedereen die het niet horen wilde, zoals de respectievelijke moeders, over ons plan om een half jaar door de USA te gaan fietsen.

Vrijwel iedereen reageerde negatief.

'Amerikanen zijn hard,' zeiden sommigen en 'Amerika is geen fietsland.' 'Jullie komen de bergen nooit over,' zei een ander. Het plan werd kortom, zoals te verwachten bij een goed plan, tot de grond toe afgekraakt. Iedereen probeerde me bang te maken voor het onbekende. Maar ik was met hele andere dingen bezig. Ik verheugde me enorm op een half jaar buitenleven en spannende avonturen.

In januari 2009 vertrokken we met fietstassen, kampeerspullen, kaarten en natuurlijk de fietsen, naar het vliegveld van Düsseldorf. We zouden starten in Miami, de geplande finish lag in San Francisco. In totaal 8500 kilometer fietsen.

